

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: negyedévre 8 kor. — egész évre 12 kor.
Ydéken: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

LÁSZLÓ JÓZSEF.

Egyesszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 275

TOLLHEGYEN.

— november 22.

(Fanatizmus.) Legyen bár a fanatizmus vallási, avagy pedig politikai, itt is, ott is a lélek műveletlenségére mutat. Mert bizony nagy dolog az a lelki műveltség s mégis oly kevesen ismerik, oly kevésre becsülik. De meg félre is ismerik és a tudományval vagy pedig a „Művelt társalgóval“ tévesztik össze. Pedig egyik sem az! A tudomány gazdagíthatja az ésszt, a nélkül, hogy a lélekre hatna, elsajátíthatja az ember a társadalmi modort, anélkül, hogy lelke mélyében nyoma lenne ama kulturának, amely szelidvé teszi a vadont és termővé a kősziklát. Az emberi lélek az ember benső világa. Az a tájkép, mely az emberi lélek beláthatatlanságát képezi, néhol sivar, hideg és jégborított, mint Szibéria hófede vidéke. Néhol forró, de pusztá, mint a Szahara. Néhol buja és termékeny, mint a trópusok égő vad és dus tenyészete. Néhol végre szegény és terméketlen s az emberi szorgalom nem képes benne virágot fakasztani. De ahol az a lélek gazdag s megvannak az ő természetadta kincsei, ott azután paradízesomot alkothat magának az ember és már itt a földön megteremtheti maga számára a manyországot, sőt jutathat belőle másoknak is. Az emberi benső világnak s a léleknek végtelenségét művelni, egyike a legmagasabb feladatoknak. S mégis oly kevesen te azik, oly kevesen foglalkoznak vele, úgy hogy a legtöbb ember előtt az igazi lelki művelődés még ma is pusztá frázis, a melynek valódi, fenséges értelmét nagy ritkán fogják fel. Mert hát menj be lelked korlátlan és beláthatatlan világába, vedd kezébe azt az ideális botanikát, melynek növényzete az emberiség. Vizsgáld meg a plántákat és különböztesd meg az emkeriség óriási családjának, a művelődés nemesítés által fejlesztett falait, fajainak virágait és virágainak gyümölcseit. Mit fogsz vajjon látni abban a nagy kertben, a mely annyi ezerszer nagyobb a mai világnál, a hány évet a történelem a világ életéből felmutat? Mert a te lelked magába foglalja ezt a világot, alkotásának napjaitól kezdve, s az a végtelen nagy mult, a mely ha sirjait felnyitná, — hát ember kelne ki minden egyes fűszálból, — előtted áll! És mondd, ha vizsgálódva körültekintesz az emberi társadalmat és tanulmányozod benne az emberiség fejlődését, azt találod e, hogy az ember haladott az igazi műveltség, a lelki művelődés terén? Ha így volna, akkor soha sem kellene hallanunk a gyűlölködés fel-felzugó

hangját, akkor nem felszabadítani, hanem fékezni kellene minden indulatot, akkor nem fanatizálni, hanem csilapítani kellene a kevésbé é telmes temegeket.

Okszerű gazdálkodás.

— nov. 22.

A mióta az egész országban észlelhető drágaság, különösen az élelmicikkeknel oly rohamosan beállott, és egyes cikkeknel pláne az áremelkedés már elviselhetetlen mértékben emelkedett, keil, hogy gondolkodóba ejtse az embereket, hogy hogyan, miképen lehetséges ezen a bajon segíteni, amelyik segítség egyuttal alapját vetné meg annak is, hogy a földműveléssel és állattenyésztéssel foglalkozó polgárok százezreire is, segítve lenne. Már régóta hangoztatott tény az, hogy a magyar gazda az ő egyoldalulag kezelt gazdálkodási rendszere mellett anyagi tekintetben soha jobb körülmények közé nem juthat, ha megmarad a régi járt uton, s nem iparkodik, hogy magának a földje intenzivebb, belterjesebb kihasználása által fokozott jövedelmet nem biztosít.

Más államokban már régebben rá tudták venni a gazdasági szakkörök a polgárság földműveléssel foglalkozó népméret, hogy az egyoldalú kalászos vetések forszírozását hagyják abba, és inkább hüvelyes, kapás és az állattenyésztésre alkalmas takarmánynövényeket honosítsák meg, mint amelyeknek művelése hasznosabb jövedelmi forrásnak bizonyult.

És hogy ez így van, ennek különösen Szászországban, Hessenben, a kelettengeri tartományokban, de különösen Hollandiában és Belgiumban látam az eredményét, ahol egyrészt a kerti veteményeket és gyümölcstermelést kultiválják, másrészt az utóbbi kétben az állattenyésztés terén értek el az utóbbi időben óriási sikereket.

Sohasem volt alkalmasabb idő Magyarországon arra, hogy a polgárságot ezen előnyösebb gazdálkodásnak megnyerhessük, mint a mostani időszak, amidőn tapasztaljuk, hogy az élelmicikkek közül például a borsónak és a babnak az ára közel ötven százalék áremelkedést ért el a tavalyival szemben csak azért, mert a kiscgazdák sokkal kevesebbet termeltek az előző évekkel szemben. — S bár például a bab-

és borsótermés fényesen sikerült, a termelt mennyiség után több mint kétszeres hasznot vágtak zsebre.

Dacára annak, hogy a termés jobb volt ez irányban az előző évinél, az áremelkedés okát az tette, hogy a fogyasztás sokkal nagyobb lett, mint az előzőleg volt és hogy az így előállott szükségleti többletet nem tudjuk előteremteni.

Áll ez a tény azonban különösen az állat (marha) tenyésztésnél. Tudjuk jól, hogy három év óta Magyarországon a marha ára rettenetesen emelkedett és hogy ma a legjobban jövedelmező dolog a polgárságra nézve, ha különösen az állattenyésztésre adja magát és minél több jó vágó marhát visz a piacra.

Ezt azonban csak úgy lehet elérni, ha a buza és rozs területekből minél többet elvonunk és ezt az állattenyésztéshez szükséges növényekkel pótoljuk. Mert csakis a jó takarmány előállítása teszi lehetővé azt, hogy minél több és minél jobb állatanyagot vigyünk a piacra, amint az Belgiumban, de különösen Hollandiában az utóbbi években megtörtént.

Pedig hogy ez sokkal könnyebb és kevesebb megmunkálást is igényel, azt a földművelő polgárok jól tudják, és hogy ez ideig mégis csökönnyösen ragaszkodtak a buza és más kalászos növények termeléséhez, nem tudhatjuk be másnak, minthogy ragaszkodtak a régi szokásokhoz.

Időszerűvé tette még ennek a dolognak a szóba hozatalát az is, hogy a folyton fejlődő városok, valamint a létesült fürdőtelepek szükséglete oly rohamosan állott be, hogy például egyes vidékek lakossága nem tud annyit élelmi- és kerticikket termelni, amelyet a legjobb áron el ne kapkodnának, a piaci vásárlásra utalt emberek százezrei.

A baromfi- és gyümölcstermelés is sokkal jobban kifizeti magát, semhogy ezt be nem látnák ezek az emberek, mert hiszen tudjuk jól, hogy a külföldi kivitelre is óriási nagy a kereslet, különösen tojásból és szárnyasból. Anglia és Németországba és fajgyümölcsöt sem tudunk annyit termelni, amennyit ennek a két országnak a piaca tőlünk nem importálna.

De amidőn a hazai szükségletet sem tudjuk előteremteni, akkor kell,

Legjobb téli cipők GLÜCK EDÉNÉL KAPHATOK.

Piso és Kosuth-u. sarok. Kistemplommal szemben.

hogy gondolkozóba essenek az emberek, nem-e lenne célszerű e kérdéssel gyakorlatilag is foglalkozni és megpróbálni, hátha tényleg úgy áll a dolog, mert azt láthatják, akiknek az érdekében szólnak, hogy minket a jóakarát vezet, mert amidőn ezeket szóba hozzuk, csak azért tesszük, hogy őket figyelmeztessük, csak az ő figyelmüket ezekre a dolgokra felhívjuk.

Jó és több állatállomány beszerzése a legjobb mód arra, hogy a polgárság magának nagyobb jövedelmet biztosítson, de ezt csak úgy érheti el, ha nagyobb gondot fordít a takarmánynövények termelésére, valamint nagyobb gondot fordít a kert növények termelésére, és a szárnyas nevelésre is több gondot fordítanak. Különösen áll ez annak a vidéknek a lakossága érdekében, ahol a fürdő- és nyaralóhelyek túltömöttsége folytán nagy és kényesebb igényű közönség torlódik össze, mert ezek sokkal nagyobb igényvel bírván mindenféle árut, sokkal többet és sokkal jobb áron vásárol.

Ez csak a kezdet a boldogulásra; a néprétegeknek be kell látni maguktól azt, hogy amit itt írunk, az nem üres pufogatás a levegőbe, hanem a nép jól felfogott érdekében tettük meg felhívásunkat abban a reményben, hogy amit itt írtunk, annak már a közel jövőben fogantja is lesz.

Gazdasági állam népe csak úgy boldogulhat, ha a kor igényeivel összhangba tud jönni ez a fő biztosítéka a polgárság boldogulásának, amint ezt más népek és nemzeteknél is tapasztaljuk.

Politikai hírek.

— **A nagybányai mandátum.** Az általános választások alkalmával Nagybányán Ludányi Bay Lajos szabadelvűpárti ál-

lott szemben Szapanyos Gergely függetlenséggel. A függetlenségi-párt kisebbségben maradt a választásokkor, most — mint a mandátumot megtámadó kérvény mondja — a kerületben oly nagy mérvű etetés, itatás, vesztegetés és presszionálás folyt, hogy ott mindenkori részeg volt, az állami, községi, megyei és városi tiszviselők pedig a főispántól kezdve az utolsó éjjeli őrig Bay Lajos érdekében korteskedtek.

Dr. Papp Elemér és társai megtámadták Bay mandátumát, 18 pontban foglalván össze a feltétlen érvénytelenítési eseteket.

A kir. Curia a tavaszkor tartott tárgyaláson 5 pontra elrendelte a vizsgálatot.

A vizsgálat befejeztével ma tárgyalta az ügyet a Curia. A tárgyalást holnap folytatják.

A politikai helyzet.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, nov. 22.

A helyzet változatlan és a dolgok jelen állásától itélve aligha is lesz valamely változás legközelebb a politikai helyzetben. A kormány folytatja a maga akcióját, a koalíció pedig egyelőre hallgat.

(Rátkay László cikke.)

A koalíció bénaságát legjobban jellemzi az, hogy Rátkay László cikket írt a függetlenségi párt hivatalos lapjának, a „Budapest” mai számában és megütközését fejezi ki azon, hogy a koalíció vezérőlbizottsága olyan viharos napokban, mint a mostaniak, nem tartja szükségesnek, hogy az országot a maga álláspontjáról tájékoztassa. Ez a cikk koalíciós körökben kínos feltűnést keltett s hír szerint, Kossuth Ferenc ennek hatása alatt össze is hívja a vezérőlbizottságot.

(A szabadelvűpárt.)

A szabadelvűpártban — mint már megírtuk — folyik a programkészítés munkája. Tisza István gróf is Budapesten van, de idejét egyelőre lefoglalják a zsinati ülések.

(Justh Korponán.)

Justh Gyula képviselőházi elnök ma nagyobb küldöttséggel Korponára utazott.

(Csanádmegye főispánját felfüggesztették.)

Politikai körökben elterjedt hírek szerint a belügyminiszter ma felfüggesztette Hervay Istvánt, Csanádmegye alispánját.

(Pestvármegye kormánybiztosa.)

A kormány és a nemzeti ellenállás ütközőhelye Pestvármegye székháza. Itt próbálja ki először Kristóffy belügyminiszter azokat az eszközöket, amelyekkel a nemzeti ellenállást megtörni szándékozik.

Szabó László miniszteri osztálytanácsos aki Pestvármegyénél legutóbb a hivatalos vizsgálatot tartotta, ma megjelent Fazekas Agost főjegyző hivatalos helyiségében, s hivatkozva arra, hogy ő kormánybiztosi minőségben jelent meg, felszólította Fazekas főjegyzőt, hogy a belügyminiszter által megbízott Dubravicky helyettes főjegyzőnek adja át hivatalát. Fazekas kijelentette, hogy a belügyminiszter törvénytelen rendeletének nem engedelmeskedik, hanem bevárja a törvényhatósági bizottság határozatát.

Ha Ön nem engedelmeskedik a belügyminiszter rendeletének, — szölt Szabó osztálytanácsos, — akkor kénytelen leszek eltávolítására karhatalmat igénybe venni.

Szabó ezután felszólította Dubravickyt, hogy foglalja el a főjegyzői hivatalát.

Dubraviczky kijelentette, hogy a fennálló törvények értelmében ezt nem teheti meg. Egyébként is megrongált egészségi állapota nem tudná elviselni azokat az izgalmakat, amiket

Feleségemhez.

„Vakok jutnak a meaybe
S ártatlan kisedek —
Krisztus Urunk e földön
Ilyen tant hirdetett.

E tudományban nincs meg
A teljes értelem, —
A te csodahatalmad
Hiányzik: „Szerelem!”

Én nagyra nőtem s látok —
Ugyé „Fényes Napom . . . ?!”
Meaybe jutottam mégis
Mert szíved birhatom.

Király Péter.

A szép Krauserné haragszik.

Írta: Jablonczay Kálmán.

A „Bika”-beli törzsasztalnál együtt ültek a rendes tagok. Senki sem hiányzott, csak Kéki Gyuri.

— Uraim! szólala fel jó borizú hangon Sárassy Lipét halott-lajtromozó — nem tapasztaltjátok, hogy ez a Kéki Gyuri, ez az elpusztíthatatlan kedélyű cimbor, napok óta olyan szótalan, mondhatnám levert, mintha valami gond rágódna a kebelében?

— A biz meglehet — felele közbe Tóbiás Iván szerkesztő — észre lehet venni az irányából, hogy valami baja van, mostaná-

ban, csupa panasz minden gondolata, csupa zokogás minden betűje.

— Csönd! . . . kiáltá figyelmeztetőleg Gärtner János — itt van Kéki Gyuri! — Tegyetek úgy, mintha nem is róla beszélünk volna!

Kéki Gyuri szívélyesen üdvözölve a cimborákat, elfoglalta rendes helyét az ablaknál, honnan akadálytalanul lehetett bámulni a kétágu nagy verestoronra, vagy a sétányon fel-fel bukkanó asszony-csillagokra.

Kéki Gyuri szomorubb volt mint valaha; olyan aggályos redők költöztek máskor sima homlokára, hogy a vigyázó szem bátran gondolhatta, hogy talán ismét hasznosbír hátralékért szoritják.

Alig beszélt valamit, a fekete kávéját idegesen szürcsölgette.

A cimborák hallgatagon nézték a máskor örökösen jókedélyű pajtás vergődését.

A midőn Kéki Gyuri kávéját elfogyasztotta szivarra gyujtott, aztán hátat fordított a társaságnak. Az ablak felé bámulva, továbbra is vizsgáló szemekkel nézte a jövőmenő közönséget.

Kalácsi Alfréd, a társaság elnöke oda fordul Penge Erneszt tüzoltó és agarászhoz:

— Te! — ez a Kéki alighanem a szép Krauserné lesi!

— Lehetséges! Felelte a híres bravurlovos. (Mint a bakter a tehenen.) Krauserné minden délután, ugyanebben az órában erre szokott sétálni.

— Na, vigyázzuk hát meg, sugta vissza Kalácsi, ha Gyuri utánna fut, akkor tudni fogjuk, milyen betegségben szenved a mi barátunk!

Alig ejtették ki a gyanakodó cimborák megjegyzésüket, szép barna asszony közeledett, villogó fekete szemekkel, melyeknek haragos villámai Kéki Gyurira voltak irányozva. Mint valami kígyó, úgy sikamlott tova a nagy üreg ablak előtt.

A társaság minden tagja látta a tova tűnő alakot és majdnem egyszerre susogták:

— A szép Krauserné!

Kéki Gyuri a másik pillanatban már kirohant a kávéházból és mint a veréb lohol a vérvonam után, úgy követte a siető asszony lépteit.

*

Krauserné barátnéjához sietett az X. utcába.

Ez az utca olyan eldugott helyen van, hogy oda csakis az megy, a kinek ugyan fontos dolgot kell elvégeznie.

Kéki Gyuri elébe került a szép asszonynak. Ugy intézte a találkozást, hogy a nő semmiképp se tudjon előle menekülni.

Kapu mélyedésében huzódott meg tehát és ott várakozott az asszony érkezésére.

A szép Krauserné, esendős, könnyed léptekkel közeledett a Kéki buvóhelye felé. Arca szomorú volt és levert, fekete keztyűbe bújtatott apró kezei a zsebekben idegesen mozogtak. A fekete kékpetyes fátyol, mely hófehér arcát csak félig takarta el, könnyesnek látszott.

A zsinagóga elé érve, egyszer csak szemben állottak egymással.

Kéki Gyuri kalapját kezében tartva, alázatos hangon kérdezte:

a főjegyzői hivatal elfoglalása esetén esetleg elszünetnie kellene.

Szabó osztálytanácsos minderről jegyzőkönyvet vétetett fel, s a megye házáról eltávozott.

(Minisztertanács.)

Ma délután több óra hosszat tartó minisztertanács volt, amely után a miniszterek felmentek a haladópart klubjába, ahol igen sokan voltak. Itt, a haladóparti klubban beszéltek, hogy holnap vagy holnapután a hivatalos lap négy új főispán kinevezését fogja közzéadni.

Ujabb megsemmisítés.

A belügyminiszter Debrecenhez.

A polgármester állásfoglalása

— nov. 22.

(Saját tudósítónktól) Azon politikai természetű harcba, amely a kormány és törvényhatóságok közt most folyik, a mai nappal belépett Debrecen városa is. Ma érkezett le a városi tanácshoz Kristóffy belügyminiszter újabb rendelete, amelyben megsemmisíti a közgyűlés második alkotmányvédő határozatát, s felszólítja Kovács József polgármestert, hogy ismeretes rendeletét azonnal hajtsa végre, s végrehajtásáról 8 nap alatt tegyen jelentést, mert ha nem tesz, olybá tekinti, mintha rendeletének végrehajtását megtagadná.

Kovács József polgármester tudósítónk előtt kijelentette, hogy *Kristóffy rendeletét ezen második megsemmisítése dacára sem hajtsa végre, ra gaszkodik a közgyűlés határozatához és minderről jelentést küld a főispán útján a belügyminiszternek.* Egyben,

ha szükséges lesz, rendkívüli közgyűlés összehívását is fogja kérni a főispántól.

— *Lesz, ahogy lesz, — jelentette ki Kovács József polgármester, Debrecennek haladnia kell tovább azon az úton, amelyen elindult. Pestvármegye ellen állása tartja és növeli bennünk az ellenállási erőt.*

A belügyminiszteri rendeletnek a közgyűlési határozatot megsemmisítő része így hangzik:

Tárgy: Önként fizetendő adók el nem fogadása és az ujoncok előállítására ügyében hozott határozatok.

Folyó évi június hó 28 án tartott bizottsági közgyűlésben 180—2273 sz. alatt hozott véghatározatának az önként befizetni szándékolt állami adók elfogadását és beszedését, az állításra önként jelentkezők belépésénél való közreműködését, valamint a tartalékosok és póttartalékosok behívásának kézbesítését eltiltó rendelkezéseit f. évi 72365 sz. alatt kelt rendeletemmel megsemmisítettem.

A város polgármestere ezen rendelet ellen az 1886. évi XXI. tc. 73 §-ának a) pontja alapján a főispánhoz intézett és a főispán által hozzám bemutatott felterjesztéssel.

Ezen felterjesztéssel szemben fent idézett rendeletemet f. évi 89219. sz. a. a polgármesterhez intézett leiratommal továbbra is fentartottam.

A város közönsége f. évi nov. hó 7 én tartott rendkívüli közgyűlésében 271—14321. sz. a. hozott határozatával kimondotta, hogy a 180—1905. sz. határozatait továbbra is fentartva ezen határozatnak megtartására összes tisztviselőit és alkalmazottait kötelezi és leiratomat irattárba tétetni rendeli.

A város közönségének ezen határozatával szemben kijelentem, hogy f. é. 72365 sz. alatt kelt rendeletemet az abban foglalt törvényes indokokból továbbra is fentartom, annak végrehajtását követelem, illetőleg a f. évi 180—2273 sz. a. hozott határozata megsemmisített rendelkezéseinek végrehajtásától a város közönségét az 1888. XXI. tc. 19. § a. immár másodikban is eltiltom és ugyancsak az idézett tc. 73. § e. p. alapján a város polgármesterét előbb hivatkozott, rendeletemnek az állam veszé-

lyeztetett érvei miatt való, azonnali és feltétlen végrehajtására utasítom.

Felhívom egyúttal, hogy jelen rendeletem fogadásáról hozzám 8 nap alatt annál is inkább jelentést tegyen, mivel azon körülményt, ha a kívánt jelentés ezen határidőn belül fel nem érkezik, olybá fogom tekinteni, mintha ezen rendeleteim megtagadott volna.

A rendelet továbbá törvénytelennek jelenti ki a 17 tagú jóléti bizottság megalakítását, s azt felosztatja az az indokolással, hogy a közigazgatási törvények értelmében nincs joga a törvényhatósági közgyűlésnek olyan hoc-bizottságot alakítani, amely döntő befolyást gyakoroljon a törvényhatóság belételeiben.

Kovács József polgármester kijelentése szerint a jóléti bizottság nem fogja respektálni a belügyminiszter felosztató intézkedését és továbbra is szervezni és irányítani fogja Debrecen ellenállását.

A kisiparos pihenője

— nov. 22

Ha a kisiparos meg a munkásosztály követeléseinek hangoztatása közben maga nem hangsúlyozná a kis emberek elnevezést, mi akik a nemzeti demokracián a lelkes hívei vagyunk sohse használnák azt.

Ember és ember között a szigorú valóságban ma már nem lehet különbség, akár kegyelmes ur, akár kérgeskezü nap számos, minthogy azonban azok a bizonyos kis emberek, a kis jelzött jogaik kicsiny voltára értik, nem követünk el velök szemben semmiféle bántást, ha az önadta elnevezéssel élünk.

A kis emberek vasárnapja olyan téma, amelylyel száz meg száz lapra terjedő szociológiai munka keretében lehetne foglalkozni.

Egy rövidebb lélegzetű ujságcikk legfőlebb egy két momentumra terjeszkeszhetik ki, arra is csak futólag, de célja és ered-

— Hol járt tiz nap óta?

— Mi köze hozzá? szölt a szép asszony belső indulattól remegő hangon... Mióta tartozom én magának tetteimről számot adni?

— Azt kérdeztem — folytatta Kéki Gyuri izgatottabb hangon, hol volt tiz nap óta?

Az asszony meghökkenve nézett a férfi reá tapadó szemébe, amelyben a fájdalom s a szemrehányások legiója csillant meg...

— Miért kerül engem? — Miért kergeti lángoló vérem a pokol tűzébe? rebegte Kéki Gyuri. Miért gyújtotta meg alvó lelkemet, ha most, csupa komédiából, vagy szeszélyből sárba úpor? Ami megtörtént, az meg nem történté tenni nem lehet. Ha egyszer a kráter kibugyanhatott a föld gyomrából és utat törnek a lavinák füst felhői az égnek felé, nem olthatja azt el az özönvíz sem. Minek játszott velom? folytatta Kéki Gyuri lágy érdeklő hangon, ha egyszer tudta, hogy szerelme csak addig tart, míg a nap a föld pereméig ér!

— Nem! nem addig tart — örökké szeretni fogom! kiáltá a neki hevült szép asszony — csak...

— Mit csak? mi bünt követtem el? nem nagyon szerettem magát az első pillanattól fogva, mint szomjas virág áhítja a harmatot?

— Igen — hiszem — hogy szeretett — de mégis — mégis nagyon de nagyon megbántotta női méltóságomat, felzavarta lelkem nyugalomát. Felkorbácolta megbénított lelkiismeretemet... én azóta megbántam mindent — eljárak vezekelni az én Istenem zsámbolyához, hogy bocsássa meg egy bűnös

asszonynak önkaratán kívül elkövetett bűnös cselekedetét...

— De hát mivel bántottam meg, hogy olyan nagyon szenvedni miattam? kérde Kéki Gyuri rímánkodva.

— Mivel? hát még kérdezi? hát nem ezeket mondta a világ fülhallatára. „Elvégre mi egyéb van szüksége az asszonynak, mint arra persze ki ki a maga módja szerint, hogy boldog legyen!”

Hát nem rettenetes vád ez annak a férfinak az ajkáról, kinek oda dobunk mindent, hűséget, szeretetet, családi boldogságot és még azt az öntudatot is — melynek birtokában fejünk, legalább a férjeink előtt szabadon fenthordhattuk. Hígyje meg Kéki — folytatta a neki hevült asszony, míg fehér arcán fényes könnyeseppek gördültek alá — ha gyermekeim nem volnának, már csak kibűlt tetemem volna áldozata bűnös szerelmeknek.

Kéki Gyuri srca egészen kiderült erre a szenvedélyes vallomásra. Hát csak ez a baj? Ennyi az egész? Hiszen ez semmi! A tévelygő női szív az első botlás után, ha csak pillanatra is megtér saját önmegtartóztatásában üdvözülni akar, legyen a bére akár saját szívének meghasadása is. Hiszen a göncölszeker rudja is vissza felé fordul, ha az égi hatalom úgy akarja. Hát akkor holmi ingatag női szív, melynek lángoló lüktetését az igazi férfi a saját órájának járásához igazíthatja, hogy ne változna vissza a régi lobbanáshoz, ha a másik saját vérenek hevesebb lángolásával legyőzi!

Kéki közelebb lépett: megragadta a forró kezeket, szenvedélyesen lelkének ham-

vasztó szerelmével bele nézett az asszony lévete szembogaraiba, nézett bele soká, míg csak az asszony kibirta!

Pillanat alatt felforrótt mindkettő; mámorban remegett mind a két lélek, szem pillantás alatt el feledték a morált, csak a szerelmi mámoruk oltatlanul újra kicsapó lángja uralkodott a tévelygő lelkek fölött.

— Lehet-e egymást többé nem szeretni? kérde boldogan mosolyogva Kéki Gyuri.

— Nem lehet! Igaza van! mondá az öntudatát vesztő szép asszony. Nem tudok magáról többé lemondani. Szeretem — imádom — legyen érte a kárhozat a díj — de lemondani magáról most már nem tudok!

— Tudtam én ezt — susogá Kéki — hiszen így volt ez megírva a csillagokban; Tiz nap óta olvasok azok fényéből és mind egyiken azt volt olvasható, hogy maga mind örökké az enyém lesz!

Az asszony boldogan simult a férjhez. Kart karba fűzve siettek egy sikátoron át, mely ki tudja hova vezetett...

*

Pont 5 orakor Kéki Gyuri ismét a törzaskabálánál ült. Kedélyesen diskurál cimboráival. Homlokán nem honolt már a bánat barázdája, szórakozottságát ott feledte, a hol végnélküli boldogságot adtak érte.

Járasi Lipót halott lejtromozó megis jegyezte rá:

Ennek a Kéki Gyurinak mégis nagy szerencséje van.

Nem sejtette, hogy a szerencsének is meg van a maga boldogtalansága.

ménye így is lehet s ha használni tud, mindegyesre olyan eszköz, amelyet könnyelműség volna negligálni.

Mi a kisiparos, a munkás vasárnapja?

Az a huszonöt óra, amelynek folyamán a heti fáradságokat némiképen kiheverni alkalma nyílik, amelynek egy részét önművelésére fordíthatja.

A hétaek 168 órája közül csak ez a 24 az övé, a családjáé, a szelleméé.

A többi mind a fekete kenyérért folyó kemény munkában telik el. Abban a munkában, amely a lelkét öli, a testét sorvasztja s a családi élettől ugyszólván teljessen elvonja.

A vasárnap, ez az egyedüli szabad nap véghetetlenül fontos szerepet játszik a kis ember életében, mert amennyi hasznót hajthat, ugyanannyi, sőt még több kárt is okozhat, ha észszerűtlenül használják fel.

Az az iparos, az a munkás, aki a szent napnak javát a kocsmasasztalnál, ivás és kártyázás közben tölti el, nem érezheti a vasárnap előnyeit, nem értheti meg igazán ideális jelentőségét s mert igen sok kis embert éppen a hasznos szórakozások hiánya kerget a kocsmába, a kártyáskompániákba, nincsen szebb feladat, mind munkálkodni annak érdekében, hogy a kis embereknek vasárnapja ne legyen olyan rideg, olyan üres hanem a testi pihenés mellett nyújtson alkalmat a lelki szórakozásokra is.

NAPI HIREK.

Napról-napra.

— november 22.

Sokféle ember van
Nagy Magyarországon,
Az egyik szónokol,
Másik van kormányon.

Hej! de olyan embert
Isten mikor rendel,
Ki a hont ellátná
Békességgel, renddel!

— **Mikor lesz a közgyűlés?** Lapunk tegnapi számában úgy írtuk, hogy a városi közgyűlést e hó 29-én tartják meg. Így határozott ugyanis a tanács. A mikor azonban ehhez Domahidy Elemér főispán hozzájárulását kérték, kijelentette, hogy csak e hó 30-án elnökölhet a közgyűlésen. Erre a tanács a régi szokáshoz híven megváltoztatta határozatát: és a közgyűlés napját e hó 30-ára tűzte ki.

— **Az „Iparoskör” könyvtárának t.** olvasó közönségét van szerencsém értesíteni, hogy ezáltal hetenként kétszer lesz könyvkiosztás — és pedig kedden este és pénteken este 6—7 óra között. — Kiváló tisztelettel az „Iparoskör” elnöke.

— **Galánffy ügyész távozása.** Ismeretes az a körülmény, hogy Galánffy János dr. a debreceni ügyészség vezetője egészségi okokból kérte az igazságügyi kormánytól az ügyészi teendők alól való felmentését. Ez meg is érkezett és utódjául dr. Várady Sándor szatmári kir. ügyészt neveztek ki, aki holnap reggel veszi át a debreceni ügyészség vezetését Galánffy bucsuja a tisztviselőktől nagyon szívélyes lesz és mindenki sajnálja a szigorúságában is oly humánus ügyész távo-

zását. Debrecen város közléte is sokat veszt Galánffy távozásával, ki nek bírói kinevezése még nem érkezett meg.

— **Teaestély.** A Szt. Erzsébet Egylet f. hó 26-án d. u. 5 órakor dr. Irinyi Istvánné társelnök, Csanak Józsefné és Wolafka Antalné alelnök vezetése mellett teaestélyt rendez, melyre a választmányi tagok közül a háziasszony szerepre a következő hölgyek vállalkoztak: Aczél Gézné, öz. Bogdán Zsigmondné, Borzsoyay Dameterné, Csanak Jánosné, Dömök Béláné, Dumbrava Lászlóné, Eckensberger Illi, Forgách Károlyné, öz. Gerzon Odónné, Lósch Istvánné, Pappler Ferencné, Szikszay Gyuláné, dr. Szűts Miklósné, Vámos Károlyné, Vecsey Imréné urasszonyok. A kerécsenyi vásárra kibocsátott aláírási, illetve gyűjtőleveket tisztelettel kéri a Szt. Erzsébet-egylet elnöksége lehetőleg mihamarabb Wolafka Antalné alelnökönkhöz (Szt. Anna 21.) visszaküldeni, az esetleg már meglevő vagy elkészült tárgyakat pedig e hó 29-ig, vagy legkésőbb december 6-ig ugyancsak oda küldeni kérjük.

— **Hajdúvármegye ellenállása.** Veszprémi Zoltán alispán-helyettes ma küldte fel Kristóffy belügyminiszternek a második megsemmisítő rendeletre készített feliratát, amelyben kijelenti, hogy a kormányt, — tehát rendeleteit istorvénytelennek tartja s azoknak nem engedelmeskedik. A vármegye jóléti bizottsága a szükséges teendők megállapítása végett szombaton, e hó 25-én ülést tart.

— **Meglopták a nevenapján.** Névestélyét ünnepelte e hó 19-én Kiss Jolán, mely alkalmából a gratuláló ismerősök és jóbarátokból esinos kis társaság gyűlt össze Rákóczy utca 34 szám alatti lakásán. Vidám hangulatban, kellemesen telt az idő és a kedélyes vendégek csak a késő éjjeli órákban oszlottak szét, amikor is Kiss Jolán arra a meglepő felfedezésre jutott, hogy a zsurozás alatt a szobában levő szekrényéből eltűnt ezüst órája és lánc. Az esetet persze nyomban bejelentette a rendőrségen, és most nyomozzák a tolvajt.

— **Halálozások.** Az anyakönyvi hivatal halálozási osztályánál a következő halálozások jelentettek be: Szabó Sándor ev. ref. 40 éves, Reke Albert ev. ref. 57 éves, öz. Vég Mihályné ev. ref. 84 éves, öz. Kocsis Józsefné ev. ref. 72 éves, Szikszai István ev. ref. 30 éves.

— **A jóléti bizottság ülése.** Debrecen város 17 tagú jóléti bizottsága újra ülésezett ma délután. A bizottság következetes maradt eddigi álláspontjához, s ma is zárt ajtó mögött a nyilvánosság teljes kizárásával tanácskozott. Lapunk zártáig a tanácskozásról beszámoló kommunikét nem kaptuk kézhez.

— **Az újságírók országos szervezete** legközelebb Budapesten rendkívüli közgyűlést tart, hogy megválassza budapesti elnökét és alelnökét s egyúttal a szervezet jövő munkásságára döntő fontosságú ügyekben határozzon. A közgyűlés határnapját tévesen közölték a lapok, mivel azt csak a napokban állapítja meg a Szervezet központi tanácsa. A kereskedelmi miniszter a közgyűlésre szóló vasuti szabadjegyeket már szétküldte a szervezet vidéki tagjainak, akik a jegyeket csak a közgyűlésen leendő részvétellel céljaira használhatják fel. A szervezet ügyvezetőigazgatósága tehát ezúton is kéri a kartársakat, hogy a jegyet a közgyűlésig őrizzék meg.

— **Boncolás a közokórházban.** A hétfői vasuti szerencsétlenség áldozatának, Halavács Ferenc ujfehértói lakosnak holttestét: tegnap boncolták fel a kórházban dr. Isoó és dr. Láng törvényszéki orvosok Szabó István vizsgálóbíró segéd jelenlétében. A boncolás kiderítette, hogy a szerencsétlen embernek baleset okozta tragikus halálát.

— **A Radoszta testvérek bűnügye.** A két veszedelmes betörő Radoszta Ferenc és Radoszta Jenő ügyében, akik a nyáron Debrecenben dr. Szalay József táblabíró és Pogány Ármán vasuti főmérnök kárára törvényt nagyszabású betöréseket elkövettek, a vizsgálóbíró befogadta a vizsgálatot. A nyomozásról szóló jegyzőkönyvek pár hét előtt át lettek téve az ügyészséghez mely már megszerkesztette a vádiratot és így az ügy a napokban a vádtanács elé kerül. A vádirat utáni tárgyalás után rövidesen kitűzik a főtárgyalást a Radoszta testvérek bűnperében.

— **Prielle Kornélia épelméjű.** Megírtuk, hogy a budapesti törvényszék elreagdelte, hogy Prielle Kornéliát, a Nemzeti Színház agg művésznőjét, az elmeorvosok vizsgálják meg. Ez az intézkedés Prielle Péter a művésznő öccsének kérelmére történt, aki a család nevében meg akarja akadályozni azt, hogy nőjét Rozsnyai-Van der Hoske Kálmán feleségül vegye. A törvényszék e határozata folytán Apáthy László királyi ítélőtáblai bíró Moravcsik Ernő dr. és Konrád Jenő dr. orvosszakértőkkel tegnap délelőtti 10 órakor megjelent Prielle Kornélia Vas utcai lakásán. A két elmeorvos egy óráig beszélgetett az agg művésznővel, akihez számtalan kérdést intéztek. Ennek megtörténteivel a két orvos egybehangzóan kijelentette, hogy Prielle Kornélia semmi néven nevezendő elmebetegségben, vagy elmeegyengeségben nem szenved s ennél fogva semmi szükség nincs arra, hogy gondnokság alá helyezze. Sőt megállapították azt, hogy Prielle Kornélia magas kora ellenére emlékező tehetségének üdéséget bámulatos módon meg tudja őrizni. A bíró a szakértők véleményét jegyzőkönyvbe vettette.

— **Lopások.** Székely András kertészi lakostól 11 darab tyukot loptak el, a csendőrség a tetteseket Rostás József és Lakatos Róza cigányok személyében letartóztatta. — Kun Sándor majorsági földes 105 sz. a lakosnő zárt baromfi óljának oldalát kiesték, a honnan 14 darab tyukot és 4 darab hizott rucát elloptak. A tetteseket nyomozzák.

x **LETZTER JÓZSEF** fényképész, festészeti és fényképnagyítási műterem Fiume utca 44. dr. Ujfalu-sz. Állandó fényképkidítás a műterem kapubejáratánál levő szobákban.

x **A kik olvasni, írni nem tudnak,** tesék tolmácsolni azon jelentésünket, hogy a legolcsóbb törlesztéses pénzkölcsönök csak a Budapesti Takarékpénztár képviselőségénél kaphatók. Ha kétkedik, tessék megpróbálni, pénzébe úgy se kerül. Rendes kamatu kölcsön 5 és fél százalék. Tőke törlesztéses kölcsön 65 évre 4.65. — 50 évre 4.90. százalék, ezzel a tőke is törlesztetik. Aduak kölcsönök személy hitelle is, gazdák, tisztviselőknél és katonatiszteknek. — 50 év alatt már fél százalékkal az egész tőke törlesztetvén, kiszámítható, mennyit takaríthat meg általunk. Bővebb magyarázatra mindenkit szívesen látunk d. e. 9—12 ig, d. u. 2—5 ig. Csapó u. 12. sz. a. Debrecenben. — Gyakornokok felvételnek.

Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene.

Vaskályhák,

tűzhelyek, kályha ellenzők, nickel kályhatalcák, extra finom főzőedények, revolverek és töltények, és az összes vasáru cikkek, legjobb minőségben a legolcsóbban kaphatók: **Nánássy Lajos** Debrecen, a megyeházzal szemben.

vaskereskedésében.

x Használja a híres Hajdusági pedrót. Egy doboz 50 fillér. Kapható **Gross Nagy Ferenc** gyógyszerésznél Debrecen, Kossuth-utca **Arany-egyszarvu gyógyszer-tár.**

A református zsinat.

— nov. 22.

(Saját tudósítónktól.) Harmadik ülés-zsinatát ma délelőtt kezdte meg a református zsinat az ügyvédi kamara dísztermében Bánffy Dezső báró főgondnok és Kun Bertalan püspök elnöklése mellett. Az új ülés-zsinatot Kun Bertalan püspök újratos imája vezette be, mire Bánffy Dezső báró üdvözölte a zsinaton megjelent képviselőket. Ezután Radácsy György bemutatta az igazoló bizottság jelentését, majd Sas Béla zsinati jegyző felolvasta a megjelentek névsorát, amelyből kiittint, hogy a zsinat határozatképes. Jelentette ezután az elnök, hogy a múlt ülészak óta a zsinatnak három tagja hunyt el: Bernáth Elemér, Ritoók Zsigmond és Lengyel Imre, elhalálozásuk fölött érzett tájéalmuknak a zsinat jegyzőkönyvében adtak kifejezést. A református lelkészi karnak kérvényét állásuk jogi szabályozása iránt a kérvényi bizottsághoz utasították. Zsigmond Sándor helyébe Baksa Lajos dr. választották az egyházalkotmányi bizottság előadó-jává. A múlt ülészak óta tett konventi intézkedésekről Sas Béla referált. A jelentések tudomásul vétele után Bánffy Dezső báró elnök azt javasolta, hogy az üléseket ezentúl délelőtt 10 órától délután 2 óráig tartassák. Elfogadták. A holnapi ülés első tárgya: a Kálnán Gyula lemondása folytán megüresedett egyházi jegyzői állás betöltése; ennek megtörténtével folytatni fogják a zsinati törvénytervezetnek tárgyalását. Sorra kerül a tervezet egyházalkotmányi része. Ekképen megállapítván a holnapi ülés napirendjét, Bánffy Dezső báró elnök a mai ülést be-
rekesztette.

SZÍNHÁZ.

MŰSOR.

Csütörtök nov. 23-án: „Figaró házassága” vigjáték (C)

Péntek, 24-én: „Szegény Jonathán” operette. (A)

Szombat, nov. 25-én: „Lilla” vigjáték. (B)

Zilahy Gyula és társulata.

— nov. 22.

Nehezen törődött belé a debreceni közönség abba a gondolatba, hogy az ősszel ismét új színtársulatot kapott.

Nem is esoda, ha az ember valamit már egyszer megszokott, még ha rossz is, szívesen elnézi a hibákat s nem igen kap az ujon.

Igy volt volt Zilahy Gyulával és társulatával is.

A közönség nagyot nézett, mikor a neki teljesen idegen alakokat a színpadon maga előtt látta s a színészek játékait a legkegyetlenebb módon kezdte boncolgatni s bírálgatni.

Még az olyan nagytehetségű s kiváló művészi tulajdonságokkal felruházott egyéneket is, mint a mi kedves Gyula barátunk és pacsirta hangu bájos neje, a közönség elég hidegen fogadta s nehezen tudott éretlenkedni. De ez a bizonytalan helyzet nem tartott soká.

S ma már, mikor jól benne vagyunk a színi idényben, a közönség ítéllete teljesen megegyezik abban, hogy régen nem volt Debrecenben olyan igazán megszeretett igazgató, mint Zilahy Gyula, kinek minden törekvése oda irányul, hogy a közönség kedvét keresse s a közönség vágyait kielégíttesse.

A színészei is már nagyon otthonosak a debreceni színpadon s a legnagyobb lelkesedéssel végzik mindennapi feladataikat.

A közönség pedig, ez az ezer szemű kigyó, mely mindent észre vesz és meglát, teljes mértékben élvezi a kitűnő, összevágó előadásokat, melyek hogy mindig ilyenek legyenek, szívünkkel kívánjuk az ambiciózus igazgatónak.

— 6.

* **Bohém világ.** Henry Murger szellem-től szíporokázó, jókedvtől duzzadó regénynek drámai átdolgozása — Murger és Barrière mulatságos színműve — került ma színpadra. Szívesen állapítjuk meg, hogy az előadásban is megvolt a bohém-temető. A színész urak önmagukat játszották, tehát azon is voltak, hogy felülmulják legalább — önmagukat. *Markovits Margit* (Mimi) szerepének érzelmes momentumait, *Szabó Irma* (Musette) a grizett könnyűvérűségét játszották meg szép sikerrel, *Krasznay Ernő* (Marcel) *Ternyei Lajos* (Rodolphe) és *Kondor Ernő* (Schaunard) a bohém világ alaphangját találták el lépten-nyomon. *Zilahy Gyula*nak pompásan sikerült a konfidens Baptista impertinenciája, *Sarkady* — ez a sokoldalú, ügyes fiatal színész — jó alakot faragott a magasztalásból. *Szakács Andor* *Dürandine*je igen jellemzetes volt a maga sivárságában. *Emilendők Almási Lola* — ha megengedi a színiapíró, hát két „s” és „y” nélkül, mert az általa másokra is bőven pazarolt két „s” kisseé kétes, — továbbá *Körösmey Margit* és *Szabó Gyula*, bár ez az ifjú színész azt hiszi, hogy a fura maszk, a hápágósok és ugrálások elegendők a színpadi kómikum üdvösségére! *Borzasztók* azok a hosszú felvonások! Valjon tartanak e napközben diszletróákat, hogy este ne kipkedjenek-kapkodjanak, mint Bernát a menyekőhöz?

* **Uj baritonista.** Zilahynak sok gondot okoz mos: az a helyzet, hogy virágvasárnapkor elsőrendű tagjainak egy része itt hagyja. Tudvalevőleg *Árkossy Vilmos*, a társulat baritonistája már el is szerződött *Kolozsvárra*. *Békés Gyula* titkár most táviratilag azt jelenti nekünk *Kolozsvárról*, hogy neki meg *Bay Lászlót*, a kolozsvári baritonistát sikerült „nagy áldozatok” árán szerződnie három évre a debreceni színházhoz, *Fogas* kérdés, hogy milyen hangulattal fogadja majd a közönség, ha virágvasárnaponként — 6 éven keresztül — a vidéki színészet mindenik tagja megfordul — Debrecenben? A művészetéről, mint olyanról — ezuttal nem is beszélünk.

* **Veér Judith** rózsája. *Lampérth Géza* éveken keresztül tanulmányozta a kuruc korzakot Magyarország eme legendás időszakát. Sok-sok kuruc történetet dolgozott fel tárcákban, novellákban s e közben készült nagyobb szabásu alkotására a *Veér Judith* rózsája dráma megírására. Igazi kuruc levegőtől áthatott darab a költő nagyhatásu színpadi muzsikája, mely az első nagy irodalmi jelentőségű ujdonsága lesz az idei szezonnak. A darabban a főbb szerepeket *Markovics Margit*, *Szabó Irma*, *Árday Ida*, *Békés Gyula*, *Ternyei Lajos*, *Szakács Andor*, *Krasznay Ernő*, *Sarkady Vilmos*, *Árkossy Vilmos* és *Deésy Alfréd* játsszák. A színház igazgatósága meghívta az első előadásra a költő szerzőt is aki a vasárnap esti premieren valószínűleg jelen is lesz.

* **A Figaróházassága** kerül ma színpadra, mely Zilahy Gyula pompás Figarója révén bizonyára ma is szép számu közönséget fog a színházba vonzani.

* **Bolygó görög.** *Buttykai Ákos* operettjéből megkezdődtek a zongorapróbák *Huber karnagy* vezetésével. A darabot Zilahy igazgató méltó fényes kiállításban hozza színpadra.

PAVIRATOK.

Verekedő munkások.

Trencsén, nov. 22. Az itt dolgozó tót és morva munkások között régebb idő óta ellenséges viszony uralkodik, mely a napokban nagy verekedéssé fajult. A morvák megkésáltak néhány tót munkást, kik közül kettő súlyosan megsérült. Ezek egyike *Stancsik János*, öt gyermek atyja, belehalt sérülésébe.

Csanádmegye közgyűlése.

Makó, nov. 22. Csanádmegye mai közgyűlésén a vármegye államdotációját megvonó rendeletre vonatkozólag kimondták, hogy ellene a belügyminiszterhez feliratot intéznek.

Az orosz állapotok.

Moszkva, nov. 22. A Witte-miniszteriummal szemben követendő magatartásról folyó tárgyalás során *Dobrodvorski* és *Ledniczi* lengyel szónokok hangsúlyozták, hogy ők hajlandók egyezményre lépni oly feltétellel, hogyha Lengyelországban az ostromállapotot megszüntetik és az elemi iskolákban lengyel nyelven tanítanak és a lengyel nyelvet ismét a közigazgatási hivatalokba is beviszik. *Ledniczi* határozottan tiltakozik az ellen, hogy Lengyelország Oroszországtól elakarna szakadni. Lengyelország azért kéri az autonómiát, mert ezt a reális viszonyok megkövetelik. A központi hatalom semmi esetre sem alkalmas a szétválasztás előidézésére. Először az orosz nép és az alakuló nemzetgyűlés fog határozni. A lengyelek bizalommal viseltetnek az oroszok iránt és szabadságharcukban résztvesznek. Ezt bizonyítja képviselőik jelenléte is. Oly feltételek mellett hajlandók a kormányt támogatni, a mint azt tegnap *Roberty* kifejtette. *Sztachovics* *Jelec* város képviselője indítványozza, hogy támogassák a kormányt azzal a feltétellel, hogyha a дума választások, a melynek ülése nem alakul, hanem reprezentatív lesz, az általános választójog alapján történnek és hogyha a halálos ítéletet eltörlik. *Volgovszki herceg* (*Rjezanból*) óva inti a gyűlést a túlzott követelésektől. Hogy ha a többség a kormány támogatását határozza el, úgy azt indítványozza, hogy a többség egy csoporttá tömörüljön és Witte pártjához csatlakozzék *Klimoc* (*Rjezanból*) így szól: A nép mindig a cár mellett lesz. Az alakuló gyűlés csak a szociáldemokratáknak szükségese. *Sztachovics* marsali *Finnország* példájára utal, a hol mielőst a kormány megígérte egy képviselőház létesítését, mindjárt megszűnt a forradalom. A kongresszus ugyanazokat a hibákat követi el, mint a bürokrácia. A gyűlés várja meg, a míg az okt. 30 ki manifesztum alapján álló alkotmányt létesítik. *Dolgorucki* *Pal* herceg indítványozza, hogy a Witte-miniszteriumot támogassák, a mely, erről mindenki meg lehet győződve, nem hátráltat. A többi szónokok is hasonló gondolatmenetet tanúsítanak. Csak *Sztalepkin* jelenti ki, hogy a miniszterium miathogy három hét alatt nem volt képes az országnak az uralkodó által engedélyezett szabadságokat megadni, vagy mondjon le vagy pedig adja meg három napon belül azokat.

Budapesti gabonatorzsda.

(Déli ársírt.)

Budapest, nov. 21.

Buzakinálát mérsékelt, véteikedy tartózkodó. Gyöngye irányzat mellett néhány ezer métermázsa került forgalomba 5 fillérrel olcsóbb áron. Egyébb gabonafajok nyugodtabbak. Idő: esős.

Buzs áprilise 17.16—18.

Boss áprilise 14.23—30.

Sab áprilise 14.44—46.

Teageri májusra 13.80—82.

Repece 1906. augusztusra 25.80—26.—

Törvényszék.

§ **Sikkasztó asszony.** Lakatos Istvánné, Szücs Juliánna afféle szegény asszony, aki nem igen daskalkodik a jómódban, hanem bizony meg kell küzdenie a sorssal, illetve a megélhetésért. Innen van, hogy holmi ügyes bajos dologban nem egyszer kopogtatott be hozzá a végrehajtó. Nemrég is megesezt, hogy egyik hitelezője lefoglaltatta a minden vagyonát képező szerény lakásberendezését, melyet mint hogy az adósságot és a felmerült perköltséget a határnapra nem igen volt reménye megfizethetni, el is kótyavetyélták volna. — A szegény nő végszükségében törvényellenes cselekedetre határozta el magát és a lefoglalt holmikat még az árverés bekövetkezése előtt eladogatta, azt híven ugyanis, hogy az így szerzett pénzből kielégíti a hitelezőjét és talán magának is megmenthet valami keveset. A gondolatot azonban tett nem követte, mert csak részben törlesztette le adósságát és a hitelező ügyvédje utján sikkasztás bűnétie címén feljelentést tett ellene a törvényszék-nél. Ügyében tegnap volt a tárgyalás és cselekedetéért jogerősen 20 korona pénzbírságra ítélte a törvényszék.

§ **Tolvajlás.** Kovács István és Nagy László hajdunánási legények csupa szörnyekből arra a konyelműsége vetemedtek, hogy Balogh Zuzsánna nánási lakos padlásáról szalonnát loptak. Járatlanok lévén a tolvajlás mesterségében rajacsípték őket és így meggyűlt a bajuk a törvényszékkel, mely tegnap ítélkezett felettük és lopás vétsége miatt Kovácsot 4 napi, Nagy Lászlót pedig 2 napi fogházra ítélte.

§ **Meglopták a gazdájukat.** Lopás büntetvével vádozva állott a törvényszék előtt Pálfi Lajos kocsis és Cibere János béres, akik ez év augusztus havában gazdájuk Molnár Imre Lenge tanyai lakos kátára tolvajlást követtek el. A két cselédember összebeszélte többiben feltörte a gazdája magtárát, honnan lassanként nagymennyiségű árpát és buzát elhordott. A lopott gabonát rendszerint Egri Lajosnénak és Varga Imrénék vagy nejeinek adták el potom áron, akik bár tudtak a tolvajlásról, de azért megvették azt tőlük. A károsult gazda sokáig nem jött rá, hogy a saját cselédei lopják végre azonban rajtakapta őket — és nyomban feljelentést tett ellenük a hatóságnál. — A tolvajok így a törvényszék elé kerültek, mely tegnap vont a felelősségre őket cselekedetükért. A tárgyaláson Molnár Imre, Pálfi Lajos ellen emelt vádját visszavonta és így őt a törvényszék felmentette. Ellenben Cibere Jánost lopás büntetésben bűnösnek mondotta ki és ezért 6 havi börtönrre Varga Imrét és nejét, továbbá Egri Lajosnát pedig 5—5 korona pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

Szerkesztői-posta.

B. I. (Szatmár.) Szives seraira csak most válaszolhatunk s nagyon megütköztünk azon, hogy epen ön fordul hozzánk e fajta kérdésekkel. Mindenesetre jellemzi önt, mint kitűnő barátot s házigazdat, ha vendégei érkeznek, hogy azokat kedvvelésükben nem zavarja, megenged nekik mindent, magokat úgy érezhetik önnél, akár csak otthon. Ez a legtermészetesebb valami. Hogy ha az ember vendég csak akkor érzi magát jól, ha nincs feszélyezve s magát mindenféle ceremóniáknak vagy szabályoknak alá vetni nem köteles. De mikor arra van a vendég kényszerítve, hogy mindig üljön, egyek, vagy kimérten társalogjon, már ilyen esetben hamar is kerekét fog oldani. Mi is helyeseljük az

ön felfogsát, minket ugyan kötéllal sem lehetne megfogni, hogy ilyen társaságban magunkat jól találhassuk.

Versfaragó. Mit gondol ön? hogy versei kitűnnek és még honoráljuk is? — Nem is kellene egyéb. Kár volt érette a tinta s papiros, de még a postaköltség is. Kérjük, hagyja abba a versfaragást, nem önnök való.

„Itt élned halnod kell!”

— Regény. —

Írta: Inotay Béla. 58.

VII.

„Isten hozzád, örökre, végkép!”

Nyájas arc, meleg kézszorítás után vágyott Jenő.

Kit keressen föl?

Árpáddal találkozt az utcán. A fiu boldog mosolylyal közeledett.

Jenő nem haragudott Árpádra, ha nem is bizonyult lángelmének és erényhősnek. — Inkább lehetett volna belőle vezért taragni, ha jó módton, rendezett viszonyok közt él. A lelketlen, inkorrekt atya oldalán azután vágyódott, a mi szerencsésebb társai életét oly boldoggá teszi. Atya, a kire büszkék, tekintélyes egyének által látogatott ház, rendezett viszonyok, biztos jövő! Ezt álmodta ő, ezért nem állhatott be az ifjuság reformátorának. Hát az első szerelem szarnoki boldogsága! Állás, rendezett viszonyok, saját otthon, erre van szüksége Árpádnak, ez a törekvés kizárt lelkéből minden egyebet. — Szeretet mégis maradt benne Jenő iránt s azért örült meg a pufókarcu fiu eléggit mosolyának.

— Alászolgája Jenő bácsi! Nem is képzelem, mily boldog vagyok! Kineveztek hatvan forint fizetéssel! Én bizony nem várok tovább, hanem elveszem Jolánt. Hanem most már figyelemzetném valamire Jenő bácsit! — All-e szavának? Hozzánk költözik-e? Mert bizony hónapok szobákat adunk ki. De meg higgye meg, hogy a mama jó gondját fogja viselni! Vagy talán visszatér Tarnákához?

— Nem térek vissza. Ön is hallott már az aranyfácán kirepüléséről?

— Ejnye Jenő bácsi, de festői hasonlatokat használ! — Már én Jolánkár, ha éppen madárhoz hasonlítom, fülemilének nevezgetem!

— A fülemile! — Az is komédiás! Énekel! . . .

— No, Jolán nem énekel, legföljebb csicsereg.

— Magyar fiu magyar leánynyal. Így van az helyesen.

(Folyt. köv.)

Városi Színház.

Bérlet 48. szám. (C)

Csütörtök, november hó 23-án:

Figaró házassága.

(Egy napi bolondság)

Vigjáték 5 felvonásban.

S Z E M É L Y E K :

Gróf Almaviva — — —	Ternyei Lajos.
Rozina, neje — — —	Markovics M.
Figaró, a gróf komornoka	Zilahy Gyula.
Zsuzsi, a grófné komornoka	Szabó Irma.
Marcelina, gazdasszony —	Arósi Ida.
Antóni, kertész — — —	Polgár Sándor.
Fanchette, Antóni leánya	Körösmezey M.
Cherubin, apród — — —	Fóni Frida.
Bartholó — — — — —	Békés Gyula.
Bazilic, zongoramester —	Dezsy Alfréd.
Békebiró — — — — —	Szabó Gyula.

Holnap, pénteken november hó 24 én:

Szegény Jonathán.

Operette.

NYAVALYATÓRÉS!

Ki nyavalyatörés, görcs és más ideges állapotba szenved, kérjen iratot. Ingyen és bérmentve kapható szabad „Hattyu gyógyszerár” által Majaa-Frankfurt.

Szóló vessző

A világhírű

„Delaware”

adja a legjobb bort!

Oltal permetezai nem kell!

a szőlészet kincse.

A phyloxeraának ellent áll!

Leírását és árjegyzékét ingyen küldünk dünk bárkinek.

Szólóvesszők mérsékelt áron kaphatók!

nagymennyiségű sima és gyökerező

Delaware vessző eladás

Cim:

Szigyártó és Takács

Telep: Alsó-Segesd.

Központi iroda: Felső-Segesd Somogy-m.

14524—1905.

Árverési hirdetés.

A debreceni szab. kir. város tulajdonát képező s alább megjelölt földrészek folyó 1905 évi december hó 6-án délelőtt 10 órakor a városháza nagy tanácsstermében megtartandó nyilvános árverésen 1906. évi október hó 1-től 1912. évi október hó 1-ig terjedő hat gazdasági évre haszonbérbe adani fognak. És pedig:

1. a szikgati eszerépvető körüli 28 hold epreskerti föld az ezen levő gazdasági épületekkel, az innen északra eső s egy tagban levő 374 hold 180 négyszögöl majorsági föld továbbá a szikgati régi eszerépvető és az államvasut mellett délre fekvő 296 h. 693 négyszögöl majorsági földek—együttesen. Kikiáltási ár 21992 korona.

2. a pallagi I-ső számú 419 h. 445 négyszögöl és a II-ik számú 381 hold 1363 négyszögöl kiterjedésű tagföldek egy tagga egyesítve, Kikiáltási ár 150 korona.

3. a pallagi III. számú 493 h. 905 négyszögöl tagföld. Kikiáltási ár 7200 korona.

Árverezni szándékozók az árverési feltételeket városi számvevői hivatalunknál a hivatalos órák alatt megtekinthetik, az árverés alkalmával pedig a kikiáltási árak 10% át tartoznak készpénzben vagy elfogadható értékben az árverést vezető bizottság kezéhez—bánapénzül letenni.

Kelt Debrecen, 1905. nov. 16-án.

A városi tanács.

ÉRTESÍTÉS!

Altalános tudósító

hirdetési osztálya Budapesten,
tulajdonos **Leopold Gyula** szerkesztő
Irodáját izentékényen megnagyobbítva és a modern reklám
követelményeinek megfelelően berendezve

Erzsébet-körut 41.

alá helyezte át, ahol szakavatott pontos
és lelkiismeretes tevékenységet fog ki-
fejteni továbbra is úgy a hirdetőközönség,
mint a sajtó érdekében.

Hirdetések
művészi illusztrálása,
szövegezése,
eredeti tervezetek ki-
dolgozása és efile-
ges költségvetések
teljesen díjtalanul.

GOLDBERGER AV.
BUDAPEST, VÁZSUTCA 20. — HIRDETÉSI IRODA.

Üzlet átvétel.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b.
tudására hozni hogy az

Ipar kávéházat átvettem

és azt újonnan renováltattam, úgy, hogy a mai
kornak teljesen megfelel és e téren husz éven
át szerzett tapasztalatommal oda fogok hatni,
hogy a nagyérdemű közönség becses pártfo-
gását kiérdemeljem.

Tisztán kezelt italok.

Hamisítatlan borok.

Billiár nappal egy óra 24

krajcár, éjjel 32 krajcár.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását
kérve maradtam teljes tisztelettel

Benkő János

az „Ipar”- kávéház tulajdonosa.

„Hollandi gyomorcsépp”

a legkittünőbb háziser minden-
nemű gyomorfájásnál, gyomorgörsnél,
emésztési zavaroknál.

Használati utasítás mellékelve min-
den üveghez.

Kéznel tartása kiválóan ajánlható
oly egyéneknek, kik nyaralni, utazni
mennek vagy akik tanyákon vagy
kis faluban tartózkodnak, hol baj
esetén orvosi segítséghez azonnal nem
juthatnak.

1 üveg „hollandi csépp” ára 40 fillér.

Kapható:

Mihalovits Jenő gyógyszerárában

DEBRECEN, városházzal szemben.

Pserhofer-fagybalzsam

elismert legbiztosabb szer **mindennemű fagyások** ellen, nem különben
fagyás okozta elhanyagolt régi sebek eltávolítására.
1 téglye ára 2 korona.

Pserhofer-pulmonin

kitűnően bevált szer még oly idült **köhögés, légcsőhurut, tüdőbaj,**
szamárhurut ellen, úgy gyermekek, mint felnőttek számára. 3—4 üveg
elegendő. Orvosiilag többszörösen ajánlva.

1 üveg ára 2 korona 50 fillér.

Pserhofer migrän csokoládé

elsőrendű szer **migrän, ideges fejfájás és neuralgia** azonnali megszűn esetére
1 doboz ára 1 korona 60 fillér.

Pserhofer-arckrém

pörsenések, bőratkák, szeplők és az arcbőr minden tisztatlanságá-
nak eltávolítására.

1 téglye ára 1 korona 60 fillér.

Kizárólagosan megrendelhető:

Pserhofer J. gyógyszerárában

WIEN, I., SINGERSTRASSE 15.

Sárkány S. Bankháza

Telefon 80—89. BUDAPEST, VI., Ó-UTCA 6. Telefon 80—89.
a magyar királyi szab. Osztálysorsjáték főelárusítója.

Sürgönyeim:
Sárkányék Budapest.

Folyó számla: Pesti magyar kereskedelmi banknál és
a magyar kir. postatakarékpénztárnál.

Legmagasabb pénzkölcsönt nyújtok sorsjegyekre és értékpapírokra, bárhol
elzálogosított sorsjegyeket saját pénzzel
kiváltok és ezekre nagyobb kölcsönt adok; letétjegy, zálogjegy beküldendő. Kedvező
feltételek mellett a kölcsön részletekben is visszafizethető.

Budapesti és vidéki kereskedőknek, iparosoknak váltóit leszámítolom
és könnyen törleszhető váltó és személyhitel nyújtok.

Tisztviselők és katonatisztek amortizációs kölcsönt kaphatnak.

Háztulajdonosok és földbirtokosoknak

II-ik és III-ik helyre való betáblázásra azonnal folyósíthatok.

Semmiféle **előleges jutalékot nem kérek**, ugyszintán minden levelet, válasz-
bélyeg nélkül is, rögtön elintézek.

SÁRKÁNY S. BANKHÁZA

BUDAPEST, VI. Ó-UTCA 6.

25 év óta törvényszékiileg bejegyzett cég.

Megjegyzés: A XVII-ik sorsjáték I-ső osztályu sorsjegyei már
megjelentek és kér-m egyutal b. megrendeléseit, a
legjobb és legpontosabb kiszolgálásról előre biztosítom, minden nyereményt
azonnal kifizetek.

A kö ekező szerencseszámokat ajánlom, mert ezek nagy nyereménnyel
még nem lettek kisorsolva:

2979	12128	12953	16065	35733	44596
51325	58762	80847	99191	101580	105655

Kivágandó

Megrendelő-lap.

SÁRKÁNY S. bankháza Budapest, VI., Ó-utca 6.

Megrendelem önöknél a számu
és ennek árát számu
postautalvánnyal küldöm.
Kérem utávenni.

A nem kívántat
tessék áthuzni.

egész
fél
negyed
nyolczad
sorsjegyet

Név:

Lakhely, u. p.